

Utbildningsförvaltningen  
**Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden**

Datum:  
2025-11-04

Diarienummer:  
UBN-2025-02687

Handläggare:  
Avin Lööf

## Kriterier för val, antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

### Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** fastställa Kriterier för val, antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola enligt förvaltningens förslag, samt
2. **att** fastställda kriterier börjar gälla till gymnasievalet 2026.

### Ärendet

Skolinspektionen har fattat beslut om att elever som deltar i lovskolan ska vara med i den slutliga antagningen. Den slutliga antagningen behöver därför senareläggas jämfört med i år och som följd föreslås en minskning av antal reservantagningar. I kriterierna föreslås även andra förändringar och förtydliganden.

### Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen. Fristående gymnasieskolor i Uppsala och gymnasieskolor i Uppsalas samverkanskommuner för gymnasieantagning har informerats om senarelagd slutlig antagning och minskat antal reservantagningar samt om förtydliganden gällande fri kvot.

Förslaget har inga konsekvenser sett ur jämställdhets- eller näringslivsperspektiv.

#### *Konsekvenser för barn och elever*

Föreslagen förändring från tre till en reservantagning innan överlämning av reservlistor till skolorna innebär att elever kommer att ha en möjlighet innan läsårsstarten att få ett högre rankat val. Eftersom denna reservantagning kommer att planeras till nära inpå läsårsstarten, kommer fler elever med sena val ha hunnit registreras och elever som sökt till andra kommuners gymnasieskolor kommer att ha fått besked om det.

## Föredragning

### *Föreslagna förändringar*

Skolinspektionen har i ett beslut till Norrköpings kommun klarlagt att elever som deltar i lovskola ska inkluderas i den slutliga antagningen med de betyg de får från lovskolan (dnr SI 2025:2024). Den slutliga antagningen behöver därför planeras utifrån när läsåret slutar, när lovskolan kan förläggas och gymnasieförordningens reglering av slutliga beslutet om antagning.

För att inkludera elever i lovskolan med betygen de får därifrån behöver den slutliga antagningen senareläggas till 1 juli. Eftersom den slutliga antagningen kommer senareläggas i jämförelse med i år, behöver en ändring göras av antal reservantagningar.

Förslaget är att ta bort reservantagning 2 och 3. Den reservantagning som blir kvar kommer då göras nära läsårsstarten. Med en större reservantagning nära läsårsstarten kommer fler förändringar kunna hanteras vid ett tillfälle eftersom fler sena val kommer tas med och fler elever som antagits till gymnasieskolor i andra kommuner kommer att ha lämnat sina platser. Dessa platser kan i sin tur kan erbjudas till andra sökande.

Celsiuskolan erbjuder både RIG (Riksidrottsgymnasium) och NIU (Nationellt godkänd idrottsutbildning). Celsiuskolan vill ta in elever som är idrottsligt uttagna men även den antagningen behöver utgå från de sökandes meritvärde. För att kunna anta fler idrottsligt uttagna elever är förslaget att Celsiuskolan ska kunna rangordna elever med lika meritvärde utifrån om de är idrottsligt uttagna. Detta kan de göra först när de tagit över reservlistorna från antagningen i början av höstterminen.

Ändringar i kriterierna:

- Ta bort information om reservantagning 2 och 3 i 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.3, 2.4 och 2.5 och i avsnittet *Definitioner och begrepp*.
- Lägga till ett förtydligande om att elever som deltar i lovskolan beaktas med nya betyg vid slutlig antagning (nytt kriterium 2.2 och tillägg till definitionen av Slutlig antagning)
- Särskilt urval till Celsiuskolan, vid lika meritvärde, efter överlämning (2.7)

### *Föreslagna förtydliganden*

Utöver ovan förändringar föreslås också några förtydliganden.

- Nytt kriterium 2.1 som förtydligar urvalet vid antagning, eftersom den gäller för samtliga antagningar. Förtydligande att lottning används vid lika meritvärde.
- Förtydligande i regleringen av reservantagningen (2.3) att sökande som får en ny antagning på högre valrang förlorar sin tidigare antagning.
- Förtydliganden i regleringen kring antagning genom fri kvot (2.6) att särskilda omständigheter utifrån medicinska och sociala skäl kräver att dessa skäl är *av tillfällig art*. Dessa har också lagts till som begrepp i avsnittet om *Definitioner och begrepp*.
- Lundellska skolan har ett specialpedagogiskt utformat samhällsvetenskapsprogram som riktar sig till elever som har en diagnos eller funktionsnedsättning inom autismspektrat. För att rätt elever ska få plats på programmet antas de via fri kvot. Under 2.6 klargörs att särskild hantering gäller och i en bilaga till kriterierna har gällande kriterier för antagningen genom fri kvot till detta program lagts till.
- Ny rubrik 2.8 *Övriga regler*. Kriteriet låg tidigare under rubriken *Fri kvot*.

- Viss text under 3.1 Platstillgång till anpassade gymnasieskolan tas bort eftersom det är information.

Kriterierna har också lagts in i den nya mallen för styrdokumentet kriterier.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Inga ekonomiska konsekvenser.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse daterad 4 november 2025
- Bilaga 1, Förslag till Kriterier för val, antagning och placering i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas  
Utbildningsdirektör

# Kriterier för val, antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Reglerande styrdokument: Kriterier

Beslutsfattare: Utbildningsnämnden

Beslutsdatum: 2024-11-19

Diarienummer: UBN-2023-04060

Dokumentansvarig: Enhetschef antagning och placering

Lokala föreskrifter

Taxor och avgifter

Kriterier

# Innehåll

|                                                                                                                                                          |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Inledning .....                                                                                                                                          | 3  |
| Syfte.....                                                                                                                                               | 3  |
| Omfattning .....                                                                                                                                         | 3  |
| Kriterier för val, antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.....                                                            | 4  |
| 1. Valperioder, antagningsperioder och svarstid .....                                                                                                    | 4  |
| 2. Antagning till nationella program och introduktionsprogram.....                                                                                       | 5  |
| 3. Antagning till anpassad gymnasieskola.....                                                                                                            | 7  |
| Definitioner och begrepp .....                                                                                                                           | 8  |
| Ansvar.....                                                                                                                                              | 9  |
| Relaterade dokument .....                                                                                                                                | 9  |
| Dokumenthistorik.....                                                                                                                                    | 9  |
| Bilaga 1 Antagning genom fri kvot till Lundellska skolans specialpedagogiskt utformade samhällsvetenskapsprogram, med inriktning beteendevetenskap ..... | 10 |

## Inledning

Antagning till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola regleras i 15–19 kap. skollagen (2010:800) samt 4–8 kap. gymnasieförordningen (2010:2039). Antagning till gymnasieskola omfattar nationella program och introduktionsprogram. Dessa kriterier som beslutas av utbildningsnämnden tydliggör hur kommunen tillämpar nyss nämnda lag och förordning.

## Syfte

Syftet med detta styrdokument är att tydliggöra utbildningsnämndens styrning av antagning till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Kriterierna utgör nämndens konkretisering av hur skollagen och gymnasieförordningen ska tillämpas i Uppsala kommun. Kriterierna ska säkerställa att kommunen ger en likvärdig service.

## Omfattning

Dessa kriterier gäller för Uppsala kommuns gymnasieantagning. Gymnasieantagningen ansvarar för att handlägga och anta sökande till kommunala och fristående gymnasieskolor belägna i Uppsala och kommuner som har meddelat att de vill ingå i den gemensamma antagningen; Heby, Knivsta, Tierp och Östhammars kommun.

För information om hur processen går till och vad som förväntas i samband med till exempel ansökan om eller byte av gymnasieprogram, se [www.uppsala.se](http://www.uppsala.se).

# Kriterier för val, antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Följande kriterier tydliggör hur skollagen och gymnasieförordningen tillämpas av gymnasieantagningen i Uppsala kommun för elever och vårdnadshavare som ansöker till gymnasieutbildning på gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola.

## 1. Valperioder, antagningsperioder och svarstid

1.1 Ansökan kan göras under följande perioder:

- Valperiod 1: Gymnasieval
- Valperiod 2: Omval och gymnasieval

Ansökningar som görs efter valperiodernas slut benämns sent val.

1.2 Antagningsbesked ges under följande perioder:

- Preliminär antagning efter valperiod 1
- Slutlig antagning efter valperiod 2
- Reservantagning 1

~~• Reservantagning 2~~

~~• Reservantagning 3~~

1.3 Svarstid efter antagningsbesked

- Preliminär antagning ska inte besvaras
- Slutlig antagning besvaras enligt beslutad tidplan, innan reservantagningen har påbörjats
- Reservantagningen 1 ska besvaras enligt beslutad tidplan ~~och 2 är automatiska och ska inte besvaras~~
- ~~• reservantagning 3 är manuell och har svarstid inom 24 timmar~~

1.4 Reservantagningen 1 ~~och 2~~ genomförs av antagning gymnasieskola.

~~1.5 Reservantagning 3, genomförs av antagning gymnasieskola, fram tills överlämning av ansvaret för antagningen till huvudman.~~

1.6 I början av höstterminen överlämnar antagning gymnasieskola ansvaret för antagning och placering av nya elever för innevarande skolår till respektive huvudman.

1.7 Datum för valperioder, preliminär och slutlig antagning, reservantagning, sent val, svarstid och andra för gymnasieantagningen viktiga aktiviteter fastställs årligen av utbildningsförvaltningen. De fastställda datumen för elevers ansökningar publiceras på kommunens webbplats.

## 2. Antagning till nationella program och introduktionsprogram

Mottagande, urval och antagning till gymnasieskola regleras i 15–17 kap. skollagen samt 4–8 kap. gymnasieförordningen.

### 2.1 Urval vid antagning

- Rangordning till sökta program sker utifrån sökandes mottagande och meritvärde
- Vid lika meritvärde används lottning

### 2.2 Slutlig antagning

- Samtliga elevers resultat i årskurs 9, det vill säga även resultaten för de elever som genomgår lovskola och prövning i ett eller flera ämnen, beaktas vid slutlig antagning.

### 2.3 Reservantagning 1

- Reservantagningen sker utifrån sökandes svar på sitt slutliga antagningsbesked. De sökande placeras i reservkö efter sitt mottagande och meritvärde.
- Sökande antas på lediga platser på sökt program.
- Sökande som kompletterar med betyg rangordnas i reservkön på sitt nya meritvärde.
- Om den sökande får en ny antagning på högre valrang än vid slutlig antagning, förlorar sökande sin tidigare antagning.

### 2.4 Reservantagning 2

- Rangordning sker utifrån sökandes svar på det slutliga antagningsbeskedet. De sökande placeras i reservkö efter sitt meritvärde.
- Sökande antas när det blir en ledig plats på sökt program.
- Sökande som kompletterar med betyg rangordnas i reservkön på sitt nya meritvärde.

### 2.5 Reservantagning 3

- Rangordning sker utifrån sökandes svar på det slutliga antagningsbeskedet. De sökande placeras i reservkö efter sitt meritvärde.
- Sökande blir erbjuden plats som ska besvaras inom en viss svarstid. Om svar inte inkommer inom angiven tid, erbjuds platsen i turordning. Sökande som inte har tackat ja till platserbjudandet har förlorat sin möjlighet att få platsen.
- Sökande som kompletterar med betyg rangordnas i reservkön på sitt nya meritvärde.

### 2.6 Antagning genom fri kvot

- Antagning genom fri kvot görs genom en sammanvägd individuell bedömning av den sökandes meriter och skäl till ansökan.
- Särskilda omständigheter vid antagning på fri kvot avser
  - utländska betyg som inte kan jämföras med svenska,
  - tillfälliga medicinska skäl eller
  - tillfälliga sociala skäl.
- Sökande behöver inkomma med relevanta underlag.
- Antagning till samhällsvetenskapsprogrammet på Lundellska skolan som riktar sig till elever som har diagnos eller funktionsnedsättning inom

autismspektrat görs genom fri kvot (se bilaga 1).

## **2.7 Särskilt urval till Celsiusskolan – efter överlämning**

- Efter överlämning av reservlistor till Celsiusskolan görs följande urval vid lika meritvärde:
  1. Sökande som är idrottsligt uttagna till RIG (Riksidrottsgymnasium)
  2. Sökande som är idrottsligt uttagna till NIU (Nationellt godkänd idrottsutbildning)
  3. Övriga sökande

## **2.8 Övriga regler**

- Utbildningsnämnden beslutar om rätten för asylsökande med tillfälliga personnummer över 18 år att tas emot i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

### 3. Antagning till anpassad gymnasieskola

Mottagande, urval och antagning till anpassad gymnasieskola regleras i 18–19 kap. skollagen samt 4–5 samt 7–8 kap. gymnasieförordningen. Rätt till nationellt eller individuellt program prövas genom en samlad bedömning av medicinsk, social, psykologisk och pedagogisk bedömning.

#### 3.1 Platstillgång till anpassad gymnasieskola

- ~~Sökande som är folkbokförda i Uppsala kommun eller i en samverkanskommun får under vårterminen studie- och yrkesvägledning.~~  
Platserna i anpassad gymnasieskola anpassas efter de sökandes önskemål.

## Definitioner och begrepp

**Anpassad gymnasieskola** (tidigare gymnasiesärskola) är en frivillig skolform som är öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som enligt beslut har rätt att gå i anpassad gymnasieskola. Utbildningen ska påbörjas senast under det första kalenderåret det år de fyller 20 år.

**Fri kvot** innebär att en antagning sker på andra grunder än på betygsurvalet. De sökande får företräde framför elever i betygsurvalet i sin urvalsgrupp. Beslut om antagning på fri kvot kan inte överklagas.

**Gymnasieskola** är en frivillig skolform som är öppen för ungdomar bosatta i Sverige, har avslutat grundskolan och som påbörjar gymnasieskolan senast under det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

**Gymnasieval** är sökandes val av utbildning till gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola.

**Huvudman** är den som ansvarar för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Kommuner är huvudmän för kommunala skolor. Regioner är huvudmän för regionala skolor. Fristående gymnasieskolor och fristående anpassade gymnasieskolor har enskilda huvudmän.

**Introduktionsprogram (IM)** är utbildningar i gymnasieskolan som ska ge elever som saknar behörighet möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Introduktionsprogrammen är programinriktat val (IMV), yrkesintroduktion (IMY), individuellt val (IMA) och språkintröduktion (IMS).

**Mottagande** är ett beslut om den sökande ska tas emot på utbildning eller inte. Beslut visar om det gäller mottagande i första eller andra hand.

**Nationella program** är utbildningar i gymnasieskolan och består av 18 nationella program, varav sex är högskoleförberedande program och 12 är yrkesprogram. Inom programmen finns olika inriktningar, särskilda varianter och gymnasial lärlingsutbildning.

**Omval** är en ändring av den sökandes gymnasieval.

**Preliminär antagning** görs på vårterminen. Urval bland de sökande baseras främst på den sökandes höstterminsbetyg. Preliminär antagning syftar till att huvudmän ska kunna dimensionera och planera utbildningen, men ger också eleverna möjlighet att se hur de ligger till i den preliminära antagningen till sökt gymnasieprogram.

**Reservantagning** är en antagning som görs efter slutlig antagning för sökande som är antagna på lägre rangordnade val och som önskat stå kvar som reserv på högre rangordnade val. Reservantagningen genomförs digitalt i system utifrån sökandes svar på slutligt antagningsbesked.

**Reservantagning 1 och 2** Om plats finns blir den sökande antagen till högre val. Det betyder att den sökande förlorar sin plats till lägre val som den sökande är antagen till. Automatisk reservantagning genomförs av antagning gymnasieskola, efter slutlig antagning.

**Reservantagning 3** genomförs manuellt genom att sökande kontaktas och blir erbjuden plats och ska besvaras inom viss svarstid. Om svar inte inkommer inom angiven tid, erbjuds platsen till nästa sökande i turordning. Det betyder att sökande som inte tackat ja till platserbjudandet, har förlorat sin möjlighet att få platsen.

Reservantagning 2 genomförs av antagning gymnasieskola efter reservantagning 1, fram tills ansvaret för antagning överlämnas till huvudman.

**Sent val** görs enligt beslutade ansökningsperioder, efter valperiodernas slut. Sent val är val för sökande som inte har gjort en ansökan till gymnasieskolan eller för sökande som saknar en slutlig antagning.

**Slutlig antagning** är det slutliga beslutet om antagning och ska om möjligt fattas före den 1 juli det år utbildningen börjar. Urval till den slutliga antagningen sker främst med slutbetyg från grundskolan **men även betyg från lovskolan.**

**Tillfälliga medicinska skäl** har elever som på grund av sjukdom eller skada haft tillfälligt försämrad studieförmåga. Diagnoser i sig betraktas inte som medicinska skäl om de inte är av tillfällig eller övergående karaktär.

**Tillfälliga sociala skäl** har elever som på grund av egen problematik eller förhållanden i familjen, i släkten eller hos närstående (till exempel sjukdom, separation, missbruk, trauma) haft tillfälligt försämrad studieförmåga.

**Urval** sker enligt 7 kap. gymnasieförordningen. Urval används om det inte finns plats för alla som sökt programmet på vald gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola. Urval, antagning och övrig fördelning av platser ska göras sakligt och opartiskt.

**Valperiod** är den tidsperiod under vilken en sökande kan ansöka till gymnasial utbildning på gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola.

## Ansvar

Utbildningsnämnden ansvarar för beslut om ändringar av styrdokumentet Kriterier för val, antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Ansvar för att styrdokumentet är aktuellt är den chef i utbildningsförvaltningen som är ansvarig för Uppsala kommuns gymnasieantagning.

## Relaterade dokument

Samverkansavtal – primärt samverkansområde, mellan Uppsala kommun och samverkanskommuner

**Rutin för att Rapportera utbud och dimensionering**

## Dokumenthistorik

| Datum              | Dokumenthändelse                                                                                                     |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2023-10-19 (§ 113) | Antagen ”Kriterier för antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola” (UBN-2023-04060)       |
| 2024-11-19 (§ 105) | Reviderad ”Kriterier för val, antagning och placering till gymnasieskola och anpassad gymnasieskola (UBN-2023-04060) |
| <b>2025-11</b>     |                                                                                                                      |

## Bilaga 1

# **Antagning genom fri kvot till Lundellska skolans specialpedagogiskt utformade samhällsvetenskapsprogram, med inriktning beteendevetenskap**

Programmet riktar sig till elever som har en diagnos eller funktionsnedsättning inom autismspektrat.

## **Kriterier för antagning genom fri kvot**

Observera att eleven ska vara behörig till det sökta programmet för att kunna bedömas i fri kvot.

Skäl som gäller för ansökan om antagning genom fri kvot:

- att eleven har en dokumenterad diagnos inom autismspektrat eller
- att eleven har en tydlig problematik inom autismspektrat samt
- att eleven bedöms ha förutsättning att klara en gymnasieexamen inom tre år på Samhällsvetenskapligt program.

Ovanstående skäl ska styrkas genom utlåtande/intyg som visar ditt behov av att gå i ett mindre sammanhang.